

HALADÁS

Társadalmi, tanügyi, közgazdasági és ismeretterjesztő közlöny.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 4 frt. — kr.
Félévre . . . 2 . . . — .
Negyedévre 1 . . . — .
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések díja:

4 hasábos petsor 5 kr.
Nyilttérben . . . 20 kr.
Bélyegdíj egyes hirdetések . . . 30 kr

Szerkesztési iroda:
Könyvnyomdában, hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Megjelen:
Heti kétszer.

Keziratok:
Vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:
VOLCZ B. könyvnyomdája. Mindennemű pé-
zsek hirdetések és reclamatiók ide intézendők.

Előfizetési felhívás.

Lapunk mult hetekbeli 3—4 száma, önhibánkon kívül álló nyomdai akadályok miatt nem jelenhetvén meg a rendes időben, e helyütt ezt felemlítve a kegyes elnézés reményében közlő tesszük: Előfizetési felhívásunkat.

A „Haladás“ változatos tartalommal újult erővel indul meg és ezután pontosan, s kellő időben fog a szívesen látott helyre ekopogni.

Különös programot és működési tervet valamint irányelvekre utalást ezúttal nem hozunk, mert már második évfolyamának vége felé járván lapunk, úgy hiszük, hogy kellőleg megértettük magunk és a t. cz. közönség meg van győződve nemes törekvésünkről és a közjó iránti ernyedetlen buzgóságunkról.

A jelen évnegyedre sikerült több fővárosi munkatársat szerezni, úgy hogy a vidéken általában uralgó nehézségekkel bátran szembe szállhatunk.

Előfizetési ár a régi s pedig
Évnegyedre . . . . . 1 frt.
Félévre . . . . . 2 frt.
Egész évre . . . . . 4 frt.

Becsés partfogást esd tisztelettel
A kiadóhivatal

Báró Kemény Gábort Ő Felsége kereskedelmi ministerré nevezte ki. A helybeli szabadelyű párt örömeinek s lelkesültségének Ő Nagyméltóságához intézett terjedelmes sürgönyben adott kifejezést.

A rendíthetlenség nevében álljon itt is hő üdvözlötünk s szerencse kívánatunk!

Kisérje siker nemes intézkedéseiben; Fényt nevére, áldást életére!

* * *

POLITIKAI HIREK.

Ő felsége, legmagasabb elhatározásával az új miniszteriumot, mely a következő tagokból áll: A belügyminiszterium vezetéssel egyuttal megbízott miniszterelnök: Tisza Kálmán, pénzügyminiszter gróf Szapáry Gyula, kereskedelmi miniszter báró Kemény Gábor. Ő Felsége személye körüli miniszter báró Wenckheim Béla, válás- és közoktatásügyi miniszter Trefort Ágost, igazságügyminiszter dr. Pauler Tivadar közlekedési miniszter Péchy Tamás, honvédelmi miniszter Szende Béla, tárcanélküli horvát miniszter Bedekovics Kálmán — kinevezni méltóztatott. Gróf Szapáry Gyula és báró Kemény Gábor ujon kinevezett miniszterek szombaton tették le hivatalos esküiket a miniszterelnök jelenlétében Ő Felsége kezeibe. Az eddigi miniszterek nem tesznek le újabb hivatali esküt.

Budapest de. 5. A szabadelyű párt ma este tartott értekezletén kimondta, hogy az ujon alakított Tisza-kabinetet támogatni fogja, csak három tag jelentette ki, hogy a megszálási kérdést illetőleg, esetleg külön álláspontot szándékozik elfoglalni.

Tisza Kálmán miniszterelnök röviden előadva a kormányválság lefolyását, kijelentette hogy ő társaival készen nyilatkozott a kormányt elvállani, ha párt határozott támogatására számolhat.

Ezután rámutatott a belkormányzat terén végződő nagyszámú teendőire, kiemeli a pénzügykérdés fontosságát, s a keleti politika, az occupatio és annexio kérdéseiben hivatkozott saját nyilatkozataira és ismételte az utóbbiakra nézve az Andrássy gróf által mondottakat. Zsedényi Ede kérdésére, ki a pénzügyi tekinteteket

hangsúlyozta némi felvilágosításokat ad.

Wahrmann azon kijelentésre pedig hogy ő az annexiót semmi esetre sem tudná pártolni, s így az ez irányban teendő lépéseket sem és enélfogva választ kér arra nézve, maradhat-e továbbra is a pártnak tagja: a miniszterelnök előadja, hogy kötelességének tartotta — őszinteség szempontjából — az annexió lehetőségét nem tagadni; de hisz az nem a jelen, hanem ajövő kérdése, melyet, ha bekövetkeznék, — amint ő nem óhajt — az akkori viszonyok szerint kell megítélni. — Többen szóltak még, mire elnök kijelentette, hogy a párt kész új kormányt támogatni.

Rómából, írják hogy az osztrák kormány és a vatikán közt tökéletes az egyetértés a bosnyák róm. katolika egyház szervezése iránt. — A bosnyák püspökül kiemelt Strossmayer Rómába várják, hogy utasításokat vegyen a pápától, mire Szerajevóban üti fel udvarát, hogy az egyházmegyéket szervezze.

A „Daily Telegraph“ hitelt érdemlő forrásból értesül Perából, hogy Ausztria és a porta közt többé semmi akadály nem áll utjában az egyetértésnek Boszniát és Novibazárt illetőleg. — Az egyezmény ma vagy holnap alá fog iratni.

Az angoloknak meleg napjaik vannak Afghanistanban. A harcias hegyi törzsek szakadatlanul ugratlanítják őket s főleg éjjelenként egész váratlanul gyilkos puskatüzzel támadnak rájuk. — Különösen sokat szenvedett legközelebb Roberts hadosztálya a Paivar szorosban, hol egész napi véres harc után visszavonulni volt kénytelen az afghánok elől.

TÁRCZA

Árnnyal fedett.

Árnnyal fedett cserjék alatt
Szellő s patakmaraj között
A messze szálló gondolat
Fájó eszmével küzködött:

Lehet e boldog a kebel
Nyomasztó gyötrelém után?
S a szív család érzelmivel
Szerethet újra igazán?

Merengtem. . . fájdalom gyötört
Érzém a mennyt s poklot legott,
Minden bú, kín szívembe tört,
A kétkezés már elnyomott.

Nincs ir, nincs boldogság sehol
Ha megcsalt szívünk csalt lett,
Minden zúgában vész honol,
Kör rágja, — mentni nem lehet!

Kétségbe fultam — veszte már,
Vártam kinosan a halált, —
Helyette egy kicsiny madár
A lehajló cserégra szállt.

Kérdőleg nézve én ráam —
Talán kérdést is suttogott, —
„Dalolj!“ epedve gondolám . .
Megértett és dalolt legott.

Dalolt s a múlt emlékeinek
Szórt vádat s zenge bús panaszt;
Nem volt oka ő semminek
S én meggyőződve hittem azt.

Elhallgatott . . s új dalra kelt,
Dala vidámon szólt s édesen;
Fölrázta véle a kebelt,
Hogy újljon reményiben.

Szólt: „Meggyszünik a gyötrelém,
S mert keblünk tisztul általa:
Felváltja új, hű szerelem!“
Légy áldva kis madár dala! —

Józsiá Tihamér

Bismarkról.

— Busch memóirjai nyomán —

Azt a Bismarkot, a ki sokot eszik,
keveset alszik, és nagyon nem szereti a
franciát, volt szerencsénk közelről ki-
tapasztalni. Most az a Bismark, követ-
kezik, a ki jó politikát csinál és rossz
vicceket; a ki ebedközben embert is
eszik, s a világ-eseményeket oly egy

kedvűen önti le egy pohár borral mint
a kocsonyás halat. Ez a Bismark sok-
kal érdekesebb a másikonál. Még talán
rokonszenvesebb is. Mindenesetre elő-
kelőbb ismeretség.

Ez a Bismark harminckét évvel
ezelőtt kezdte meg politikai pályáját a
pomerániai tartománygyűlésen — egy
referálával a szegények házában ta-
pasztalt tulságos fagyú-fogyasztásról.
„Sok ostoba beszédet halottam ott, ugymond,
és — tartottam is“, teszi hozzá
nevetve. — Azóta bizonyosan még sok
kal több ostoba beszédet kellett hallania,
mert az országgyűlések bölcseség-
ről nem valami különös véleménynyel
van.

Idegessé lesz, midőn a bajor szer-
ződés, melytől a német függött, a po-
rosz országgyűlésen akadályokba ütkö-
zik. „Ez a professzoros tudakosság még
tönkre fogja tenni az egész nagy művet
s várhatunk megint egy évtizedig. S az
alatt ki tudja mi jöhet közbe.“ Hogy a
szerződés tökéletesebb lehetne, elismeri
„De csak ennyi volt elérhető, s ez is
megfelel a célnak; az idő majd össze-
boronálja a német egységet, s ha most
egyszerre erőszakolunk mindent, az egész
szét kockáztatjuk.“ — „Könnyű e jó
uraknak, mondja egy másik alkalom-
mal, felelősség nélkül kritizálni. De

minket a felelősség terhe nyom, s ha
semmi nem jön létre, megköveznek. Ám
szídjának, csak ne rontsák le, a mit
létre hoztam. S nem bánom, ha mind-
járt a történelem is azt mondja majd
az a nyomorult kancellár is különbet
létesíthetett volna; de én felelős voltam.“
— „Ha a muszka egy boltba lép, min-
dig azt kéri Kak nye bud; a mi nem
kepható. A képviselő uraknak is csak
az kellene: Kak nye bud politika.“ —
„Uraim, uraim, ti az egész madárfogá-
somat elrontjátok nekem. Hogy köve-
teljek én valamit Németország részére
a mig nincs Németország? Az egész
háboru czéltalaná lesz. S akkor aztán
hiába üttetik magukat agyon a haza ol-
tárán; az se fog használni.“ — „Igazán
ugy mond egy más alkalommal, az or-
szággyűlési képviselőket is épp ugy fe-
lelősse kellene tenni mint a minisztere-
ket; s törvény elő idézni őket haza-
árulás miatt, ha fontos államszerződése-
ket meghiusítanak; vagy könnyelműen
jóváhagyják a háborut, mint azok ott
Párisban.“ Tartani kezd a neutrális ha-
hatalmak magatartásáról: „egy villámhá-
rító hegyen balancirozunk“ — ugymond
— s a döntő eszelekvés mégis
egyre késik.“ Ezt már arra is érti, hogy
Páris ellen nem lép fel a hadvezérlés
határozottan. „Az idő mulik, s alkalom
kiosonhat kezünkől.“

dett fogzás után a kisdetek jóléte is. Városokban a gyermekek halandóságának számát igen növeli azon körülmény, hogy hamisítatlan tejnek beszerzése nehézségekké van összekötve, míg ellenben a falvakon ez könnyen beszerezhető.

Statistikai kimutatások szerint anyai emlő által táplált csecsemők nyolcz ellenben a más módon felneveltek közül az első évben harmincz százalék a halandóság. — Hasznos az anyáknak tudomásul venni! — Minden körülmények között, ha csak kóros állapot nem képez akadályt, vagy orvosi tanács ezt nem tiltja a gyermek egészségeért — a legjobb ha a csecsemő az anyának tejjével él. — Hol ez lehetetlen s szoptató dajka nem volna kapható, úgy bár mennyire is neveléses, szokatlansága miatt — a lótej volna a legalkalmasabb a gyermek ápolására. — ez vegytanilag leghasonlóbb lévén női tejhez. —

A könnyen emészthetőségben a tejnek következőleg állnak: a női, — ló — kecske és tehén tej. — Ez elméleti szempontból hozott ítélet! a gyakorlat más módot használ. —

Használni kénytelen is, mivel a lótej beszerzése, szokásaink mellett sokkal nehezebb; azon felül vizs tetszőbb is. A tehén tej az, mely leginkább használtatik. — noha legcélszerűbb, sokkal több zsir és kevesebb cukor tartalommal bír, mint a női tej. — Véltetni tehát hogy cukor vegyítés által javíthatni a dolgon.

Ezt lehetetlen; teljességében az anyai tej pótolva nem lesz soha; a természetet vegytani művészen a meny nyiséget illőleg utánozni lehet azonban tökéletesen azonosítani hiu vágy; áll itten is: „midőn kettő egy és ugyanazt teszi, nem ugyanaz”. — Ha már alkalmazásban van a tehén tej úgy lássák mikép felel meg legjobban a célnak. — Ez pedig frissen fejve, még az állati test hőségének egy részével bír. — Minthogy pedig így nem minden időben kapható, úgy főgond fordítandó annak eltevésére; különösen a helyiségre, — valamint edényekre. Soha sem szabad nagy melegben, inkább hűvösebb helyen tartandó. A tej épen tartására legalkalmasabb hűvös 8—10 °R száraz pince, ennek hiányában a tejet tartalmazó edényt üde víz-

ben tesszük; így legkevésbé romlik el. —

Az edényeket illetőleg melyben tartandó legjobb az üveg — porcelán vagy faedények, melyek legpontosabb tisztaságban tartandók, az érez edények kitelhetőleg kerülendők.

A legtáplálóbb a főzetlen tej; a felfőzés által veszt jó ízében; a bőség által elveszti egy rész szénsavát, sőt fehérnye tartalmát is.

Művészileg legsikerültebb főtartása a tejnek, a gőz által süritett cukorral ellátott tej, úgynevezett Cham mely vízzel vegyítve legközelebb áll a természetes üde tejhez. —

A csecsemő tápszerűl nagyon jó kitelhetőleg egy és ugyanazon tehénnek tejjét használni. — Nem közömbös dolog ez; mert majd minden tehénnek különböző a teje. — Csak is egészséges tehén helyettesítheti a beteg anyát, azért a gondos szülő csak is jó ismerésétől fogja a tejet hordatni csecsemője számára, s kerülni a piacokon árulni szokottat. Különösen szükség erre mi nálunk ügyelni, hol a piac majd nem minden felügyelet és ellenőrzés nélkül áll.

Nem csak az egyes fajok között van a tejben különbség, de észlelhető a választás a táplálék változásával is. A legjobb tejet a száraz szénával tartott állat; a füvel élő több vagy higabb vizenyösebb, a répával tartott cukordusabb tejet ad.

Különbség létezik a tejben továbbá az időszak szerint is melyben az állat fejtik. — Az esti tej sokkal zsirosabb, miért is a tejfel illetőleg vaj nyérésére sokkal alkalmasabb, mint a reggeli mely sűrűbb ugyan de kevesebb zsir tartalmu, a letöbb cukorral bír a délben fejt tej. — A fehérnye tartalom úgy látszik egyenlő a nap bármely időszakában nyeretik a tej. — Ezen tulajdonságoknál fogva a csecsemő ápolására legjobb a délben nyert tej, mivel ez legtöbb cukor tartalommal bír, ennél fogva legközelebb áll az anyai tejhez, mely zsiradék tartalomban szegényebb cukorban dusabb vizenyösebb a tehén tejnél. Mindenütt általán elfogadott helyes szokás a tehén tejnek higitása. — A leghasznosabb higitás a cukros vizes; oly formán hogy egy liter vízben husz gramm cukor olvasztatik fel; ebből az első hóban két harmad, a

ahol ennyi előkelő létezik? Azt hiszem örömet kikergette volna a magas és fennsleges uraságokat, ha rajta állt volna.

Az autoeraticus vonások Bismark jelenében, egyáltalán nagyon előtérbe lépnek, melletök mindjárt a souverain kicsinylés. Sejtteni lehet, hogy felséges ura iránt sem viseltetik valami különös respektussal. A mi pedig a királynál kisebbeket illeti, azok csupa bodzabél emberkének neki. S Busch könyvének tán legérdekesebb az a rész, mely ezen bodzabél emberkének Bismark adta jellemzésével foglalkozik. Német és idegen államférfiak, hadvezérek és kitűnőségek tarka sora vonut el az olvasó szemei előtt, mint valami farsangi menet. A esőrgő sapka éppen nem hiányzik. S vé ig végig pattog a hátukon a kiméltelen szatira.

A menet élén karöltve jönnek Jules Favre és Thiers. Amaz egy született komédiás; ez valamivel nemesebb természet; de könnyen rászédhető impratikus öreg ur. „Nem, hogy diplomaciái alkudóznak, de lócsiszárnak sem való”, mondja róla Bismark. „Egyszer alkudozás közben azzal rontok rá, hogy előőrseink jelentése szerint Párisban újkormányt kiáltottak ki. Thiers első padt, s én tudtam hogy tehát egy ily

második, harmadik hóban fél rész, a negyedik és ötödik hónapokban egy harmadrész cukor vízzel vegyítendő; ezen idő letelte után a tehé tej alkalmazható.

A cukros víz mellett, kevésbé tehetőszülőknek ajánható mivel jutányosabb a kenyérsütésnél a kenyérről levert kenyér kéregnek vízzel felfőzése; mely ugyanazon higitási arányban használandó mint a cukros víz.

Mennyit s mikor kell adni a kisdeteknek? A hányszor sir, ösztönszerűleg jelét adván éhség érzetének, s annyit kell adni míg jóllakván többé nem szopik.

A szoptatásra legajánlhatóbbak az angol szoptató üvegek; még pedig azok melyeknél a szájba veendő emlő bimbót helyettesítő rész kautschuk avagy gummiból készítvük; a sokszor használtatni szokott üveg végű szerkezettel bírók kerülendők, mivel dörzsölés által igen gyakran szolgálnak foghus gyuladásokra alkalmul, mint ezt észlelni többször volt szomorú alkalmam.

Az első év eltelte után a gyermek elválasztandó s a vegyes étkezéshez lassanként megsztatandó.

Folyt köv.

*Mutatvány az író által közelebről kiadandó: „népies nyelven írt egészségügyi tanácsadó szülőknek” című művéből. A mű megjelenését annak idején közöljük. —

Külömbfélék.

— A m-igieni községi jegyző állomásától lemondván, ezen állás betöltése f. hó 30-án történik meg választás után.

— A két uj miúszter szabály szerint képviselői állásukról lemondottak az új választás alá boesátják magukat. E szerint Br Kemény Gábor ö méltóságát N.-Egyed városa másodsor fogja orsz. képviselőnek megválasztani,

— Egy felnőtt megkeresztelése Bernard Netti izraelita leány, ki a katolikus hitre áttérni ohajtott, f hó 2-án a helyi székesegyházi templomban megkereszteltetett. A keresztelést főt. Füie Sz. Lajos, a keresztanyja tisztelt pedig Fegarassy Jánosné urasszony teljesíté.

— Egy vad leány. A trenesérmegyei Szücs község közelében az erdő sűrűjében favágók egy sajátságos lényre

esetőséget lehetőnek tart. Azt is kivette belőle, hogy már csak négy hétre való eleség van Párisban Azután Napoleon! Hogy ezt ravasznak s okosnak tarthatta a világ! „Ein sentimentaler Dummkopf” — mondja Bismark, — 1766-ban elfoglalhata volna Belgiumot, s ő ahelyett érzékenykedett. Bismark különben éppen nem habozna vissza vinni az excészárt a francziák nyakára s a milyennek ismeri, jobbat csakugyan nem is kívánhatna magának. Grammont hercegről úgy vélekedik, hogy igen beválnék urasági vadászni; de külügyminiszternek! „Ugyan hová tette ez a Napoleon az eszt?”

A német államférfiak közül legkevésbébben kijut Goltznak és Arnimnak, Gagernről nem is szólva, mert ez egy valóságos számár. „Egyszer értekezem vele, hát elkezd nekem frázisokat szólni, mintha valami népgyűlés volnék.” Goltz egy üntelt csacsi, lefelé durva, magaformájú emberek iránt arrogáns, s azzal mulat, hogy bele szeret a felséges asszonyokba. — Előbb a görög királynéba s azután Eugenie császárnéba. Persze a toronyból. (Érdekes tudni, hogy e pletyka miatt Goltz özvegye pört indított Busch ellen, s mint hallatszik Bismarkot is megidéztek tanunak. —

bukkantak, melyről nem tudták, állat-e, ember-e? Midőn közelebb mentek hozzá felismerték, hogy az egy teljesen elvadult leány; teste egészen borotva van szőrrel s beszéd helyett érthetetlen hangokat ad. Semmi bizonyost nem lehet tudni, hogyan s mikor jutott e leány a vadonba, annyi bizonyos, hogy több évet kelle itt töltenie egyedül, csupán csak a vad állatok társaságában, s hogy eddig rá nem találtak, annak oka az, hogy a hol tartozkodott, alig járható és áthatolható a bozót. Egy sziklahasadék volt lakása, élelme pedig makk, vadgyümölcs, madarak és gyökerek. Azt mondják a falubeliek, hogy sok év előtt, még még mint gyermek, eltűnt egy leányka a faluból, büntetés elől menekülve, s hogy ez eltűnt leány ő. De a föltevés valószínűtlen, mert akkor a beszédet nem felejtne volna el, arról pedig szó sincs, hogy 8—10 éves korában a vadállatok életmódját megszokhatta volna. Most a treneséni kórházban őrzik és ápolják.

— Hymen. Dicső Béla államügyész fogalmazó nőül vette Petri Róza kisasszonyt Marosvásárhelyt.

— Hogyan lett Gullner Gyula képviselő? Érdemes kortesfogással éltek Gullner vetélytársának kortesei a legutóbbi választás alkalmával. E hitetők ugyanis a választókkal, hogy G. Gy. mint azt neve és kissé rőt szakála is bizonyítja, zsidó származású És esodálatos, másnapra G. Gy. választói megapadtak. Ennek kortesei sem voltak azonban restek és kélhetetlenek, a választók előtt megetettek egy font szalonnát jelöltjükkel, és még esodálatosabb — harmadnapra, a választás napján, ismét a Gullneristák voltak tulsúlyban.

— Istent imádni mulatva is lehet. Ezt az elvet követik a praktikus amerikaiak, s minthogy különben igen vallásosak, mindent elkövetnek, hogy a néppel a templombamenetelt megkedveltessék. Egy Muurray nevű bosloni lelkész, több kereskedővel és tőkepénzeszel szövetekezve most egy óriási templomot épített, melyben a hívők minden szükségleteiket, óhajaikat és vágyaikat kielégíthetik. Reggeltől estig ott folytonosan tart a prédikáció, a papok minden órában felváltják egymás, az unatkozó hívők pedig a melléktermekben kedvük szeint szórakoshatnak. Az egyik teremben a legkitűnőbb zenekarok felváltva legkülönbözőbb darabokat adják elő, a másik terem lövöldének van be rendezve, a harmadik egy haldu tavat tüntet elő, hol a halászat kedvelői elé-

Arnim „Harry” egy habozó ingatag jellem. Nagy iramodásokat vesz, s azután mind jobban aprózza, míg végre lefekszük, mint valami gummi lapda. Egy napba három véleménye van ugyanarról a tárgyról, sohase lehet elindulni a szaván. Ugy látszik, ez csakugyan taláto. A generalisok közül Steinmetz és Bodriczky fekszi meg leginkább a kanczellár gyomrát. De velük együtt minden tábornok, a ki nem kiméli a katonáit s személyes bátorságot fitogat. „Hivallgók, vérfecsérlők — mondja róluk Bismark. A vezér kötelessége nem a személyes hősködés fitogatásában áll hanem hogy jól igazgassa a katonáit.” Ezért embere Moltke és Blumenthal. Moltkéhoz, ugylátszik, igazi vonzalom fűzi.

A „Cosmos” íróját neveltségessé teszi Humboldt előtte egy öreg udvari bolond, a legunalmasabb fajtából. „A demokracia — ugymond — tevesen reklamálja a maga számára az öreget, a ki valójában csak az udvar légkörében érezte jól magát. Annymira hogy nem is vette észre, hogy ott neveltség figura.”

Legesekélyebb véleménynyel különben az osztrák államférfiakról van, — az öreg Metternichtől kezdve le egészen Beustig. S különösen a német bundi

HIRDETÉSEK.

Specialitások.

ENDERS J. N. központi üzleti irodájából Neutitscheinban.

Amegrendeléseknek azonnalelég tétetik. — A pénzek bérmentesen kéretnek.

LIQUEUR HYGIÉNIQUE. Palackja 1 frt 20 kr.

Ezen izletes, egészséges asztali liqueur Dite de Raspail-tól a legkellemesebb ízű, elősegíti emésztést s mint szükséges szer, egyetlen étkezéstől sem hiányozhatnék. Ha időnkint egy-két kanállal veszünk belőle, nagyon jól fogjuk magunkat érezni.

Dr. John William eredeti FOG- és SZÁJBALZSAMA. Egy palack ára használati utasítással együtt 80 kr.

Ezen szer gyógyhatású, rothatásmentes aromatikusság és erősítő győgszerekből készítették, a foghusra nézve eltető és erősítő hatása van és annak természetes pirosságot kölcsönöz, tisztítja a fogakat s azoknak elefántsont fehérségét, helyreállítja, megakadályozza a fogak melazulását és kihullását, elejét veszi az odvasodásnak s egyszersmind legjobb óvszer minden fog- és szájbetegek ellen.

Valodi indiai HAJNŐVELŐ OLAJ. (L'huile d'Indes véritable) Egy palack ára francia és németnyelvű használati utasítással együtt 70 kr.

Ezen világhírű haj-olaj nemcsak a gyöngye hajának ajánlható, hanem mindenkinek, kik hajukat valamely betegség folytán elvesztették! Használata után szép tömött haj nő.

Dr. H. R. Vogel FORRADÁST GYÓGYÍTÓ OLAJA. Palackja 1 frt.

Ezen olajból egy-két üveg elégséges, hogy a bőrszerűségeket teljesen meggyógyítsa. Ajánlható orvosoknak épenugy mint laikusoknak.

Legjobb, legkitünőbb és méregmentes POLOSKA-IRTÓ TINKTURA. Egy palack ára használati utasítással 60 kr.

Sz. 4220—1878

H i r d e t m é n y.

Mely szerint Gyula-Fehérvár sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az e város tulajdonát képező javadalmak, u. m.:

1. a) A piaczi vásárvám.
- b) A piaczi szemétvám.
- c) Lerakodási és üzérkedési vám.
2. Idegen bor és must behozatali dijszedési jog.
3. Idegen helyről serbehozatali dijszedési jog, és
4. Az éji világítás fedezésére szedendő díjak ugyszintén a következő városi szükségletek, u. m.:
  - a) A városi lámpák éjjeli világítása, és
  - b) A kövezetről összesepert szemét elhordása az 1879. évi Január hó 1-től kezdőleg, a folyó év és hó 20-án tartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe fognak adatni.

Az árverezési feltételek a városi tanácsnál megtekinthetők.

Gyula-Fehérvár sz. kir. város tanácsa 1878 December hó 5-én.

Csoma Béla,
polgármester.

C S I K I I M R E

Női és férfi divat-raktára

Gyula-Fehérvártt, piacz, apácák során

Kül- és belföldi nagy kereskedők és gyárosokkali egyenes összeköttetésemnél fogva azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy a t. cz. helybeli és vidéki közönségnek a legjutányosabb áron

az őszi és téli évadra

nagy mennyiségű áru czikkeimmel szolgálhatók.

Feltűnő olcsó árban különböző ruhaszövetek, flannerek, vatmolok, női kész ruhák, nagy választéku hárász, posztó és himelajkendők, parchetek, calmukok, férfi és női gyapjuszövetek, paplanok, ág és asztal couvertek, chiffonok, cretonok, különböző len és pamut vásznak, fekete faillók és glaccék, női, férfi és gyerek harisnyák, Castor és Duxer alsó mellények és nadrágok, női és férfi ingek, béllés neműek és még számtalan igen jó és olcsó házi czikkek.

Piperében és szallagokban legnagyobb választék.

Francia vállfűzőket, kitűnő női, férfi és gyerek kesztyűket, ugyszintén lábbeliket is, fekete mohur, caschemir, Ternó kelméket nagy választékban és feltűnő jutányos áron árusítok el.

(3—3-3)

Csiki Imre.

SZÉPSÉG! IFJUSÁG!

Felülmulhatlan és nélkülözhetlen szapannak bizonyult be, és általános elismertett hölgyek és urak által a kitűnő párizsi Dr. Lejosse-féle

Savon Ravissante.

ez a legjobb és leghirvezebb mosdó szappan a világon; a ki egyszer megkísértette, az soha többé nem használ más szappant

Egy darab ára 50 kr.

FELÜLMULHATATLAN

BÜRSZÉPÍTŐ-SZERNEK

lett a hölgvilág által általánosan elismerve, a hivatalosan megvizsgált, kitűnő, ártalmatlan, valódi

RAVISSANTE

Dr. Lejossetől Párisban.

Ezen világhírű tisztító szer valamennyi szépítő-szer között leghitelesebb és leghatásosabbnak bizonyul szeplők, napégés, rezesség, sárgafoltok, pörsecek, kiütések, himlőhelyek, sörny stb. biztos eltávolítására.

A RAVISSANTE az arcszínnek feltűnően szép, halavány rózsaszínű, bársonyszerű fiatal üdéséget ad, a bőrt és kezeket gyöngéddé teszi, a lég behatásától megóvjá s gyöngéd bőrt szerez a egységesebb öregség.

Budapesten kapható valódi minőségben TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urnál király-utca 7. sz.

Kozosvártt VALENTINI ADOLF ur gyógyszerésztárában.

Tordán TRAJANOVITS EDE ur gyógyszerésztárában.

Nagy eredeti üvegtok ára 2 frt. 50 kr. Kis eredeti üvegtok ára 1 frt 50 kr.

Központi szétküldési raktár:

SCHWARZ HENRIK

Budapest Museum körut 41 sz. a.